

A magyar Musa Dagh népe

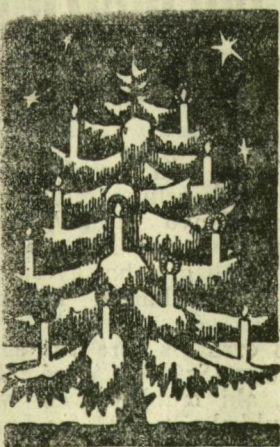
Uram, te szent és igaz, meddig nem mondasz ítéletet és nem állsz bosszút vérünkért a föld lakóin. — János kinyilatkoztatásának szavaival szólhatunk csak a hazájukból kiüldözött szegény magyarok sorsáról. Az aleppói országoton korbáccsal hajtották az örmény népet a kétségbeesés pokla és a — halál felé Enver és Talaat emberi gonzságtól fogant államférfiúi bölcsessége, az örmény népnek minden nemzedéke egy-egy népiértés borzalmain ment keresztül, — örmény sors lett a magyar végzet is végzet az azoknak, akiket apáik sírja, vagy kenyerük parancsa a határokon kívül tartott?

Szent és igaz Isten, — kiáltunk fel Jánossal mi is, meddig tűröd bosszualás nélkül vérünk hullását? Kinek telhetik ebben öröme, kinek érdekét védheti ez a gonoszság, mi ellen és kiket véd meg az az embertelenség, amivel barmok módjára hajtják egyik országból a másikba ezreit a szerencsétlen magyaroknak? Ez nem rendészet, ez nem államérv, ez nem közbiztonsági intézkedés, ez csak irgalmatlan gonoszság, szadista öröm: gázolni azokon, akik védtelenül vannak kiszolgáltatva a gázoló csizmáknak.

Ha érzékelni akarjuk azt a sorsot, amibe bennünket Trianon taszított, ki kell most menni a rókusai állomásra. Az a kép, ami ott dermedti meg a lelket, Trianon legrealisztikusabb illusztrációja. Magyarországra a lojalitásról nehéz órákban is nem egyszer tett bizonyosságot, magyar lapot betiltottak, ha az kemény szavakkal irt Magyarország támadóiról, Magyarország köépületein gyászlobogó lengett a szerb király temetése napjára s mindezért a lojalitásért kiüldözött magyarok kálváriája az elismerés. Még trianoni csonkaságunkban is szakítanunk kell az alkalmazkodásnak és lojalitásnak azzal a szellemével, ami nemzetközi érintkezésünket betöltötte. Mi nem uszítottunk soha háborúra, soha nem mulasztottuk el gyöngye hangunkat felemelni a leszerelés, a béke védelme, a nemzetközi megértés létrehozása érdekében. Pacifisták voltunk és vagyunk s nem a fegyvernek, de a jognak, az erkölcsi és gazdasági igazságnak igazolását fogadjuk el a történelem tanulságaként. De most mégis azt mondjuk: más szellemre, más elhatározásokra, más hangra és más cselekvésre van szükség azokkal szemben, akik a háboru befejezése után tizenöt évvel még mindig békésen dolgozó embereket ezreit korbácsolják ki évtizedes munkahelyükről.

A kisebbségi magyarság élete hasonlatos lett a középkori zsidóság életéhez. Hol egyik, hol másik országból üldözik ki őket s ahol megtűrik, ott is magyarságuk sárga foltját kénytelenek viselni. S ez a sárga folt is csak a harmadrendű állampolgárok jogtalanságát adja meg nekik. Közhivatal nem tölthetnek be, iskolát nem tarthatnak fenn, válásuk szabad gyakorlásának akadályai vannak, földet szabadon nem szereshetnek. Így élhetnek addig, amíg jön egy éjszaka, berángatják őket a rendőrségre s a rendőrségtől már csak egyetlen irányban szabad az út, ki felé az országból. Illetőségi és állampolgársági pogromot rendeznek időnkint s az áldozatok kénytelenek otthagyni szüleiket, vagy gyerekeiket, a földet, mely eltartotta őket, a műhelyt, amelyik munkát és meérlhetést adott és mehetnek neki a vi-

Karácsonyi ajándékok
részletre is legolcsóbban
Tóth órásnál
Előnyös ABC beszerzés Kölcsey
u. 7. Nagy óra, ékszer
javító műhely
Tűri arany, ezüst beállítás.

**AJÁNDÉKOZZUNK
HASZNOSAT!
LEGSZEBB KARÁCSONYI AJÁNDÉK**

EGY PÁR „HA-HA” CIPŐ!

lágnak új otthont, új műhelyt, új munkát, új nyugalmat és biztos födelet keresve. S amikor az élőknek el kell hagyni a régi hazát, már a halottak sem tudják őket visszatartani.

Mi ez? Retorzió? A népkisebbségek talán tuszok, az ország, melyben élnek, börtön talán? Macedon forradalmár megöli a bűnös könnyelműséggel védtelenül hagyott királyt. Ezért most Bácska magyarjainak kell meglakolnia? Bácska magyarjai nem lehetnek tuszok a jugoszlávok kezében. A trianoni szerződés, ha morzsákban is, az új országok urait védelemre kötelezte a kisebbségekkel szemben. Legalább azt a szerződést tartásuk be, amit a győzelem lábában ők maguk diktáltak, legalább azt a szerződést tartásuk szentnek, ami nekik új hazájukat adta. A trianoni szerződés arra kötelezte az utódállamokat, hogy kisebbségvédelmi intézkedéseiket alkotmányukba foglalják. Az utódállamok kötelesek voltak biztosítani

a kisebbségek nyelvének, kulturájának, vallásának, iparüzésének szabadságát s a kisebbségeket nem lehetett megfosztani vagyonuktól sem. Mittartottak be ebből a szerződésből, mit teljesítettek ezek közül a kötelezettségeik közül a magyar népkisebbségek életének mai urai? A rókusai állomás tömegjelenete erre a kérdésre a véres felelet.

A rókusai állomástól messze ut vezet el a genfi népszövetségi palotáig. Ez az út ma a magyar igazság kálváriás útja. Minden stáció előtt hazájukból kivert magyarok öszszetört csoportja János kinyilatkoztatásának szavait mormolja: te szent és igaz Isten, meddig tart még ez így s mikor jön el a te bosszud napja? Minden elhullajtott könnycsepp, minden elzokogott fájdalom, minden ostorcsapás, mely a magyar Musa Dagh népét éri, csak a revízió napiát hozza egyet közelebb.

Szombat: 8-ik statáriális vonat, 200 hontalan délvidéki magyar

A kiutasítottak újabb tragédiái — A délszlávok tovább folytatják a kegyetlen üldözést — Szeged egyöntetű megmozdulása a szerencsétlenek megsegítésére

(A Délmagyarország munkatársától.) Szombaton reggel a röszkei vonat újabb negyvenegy menekültet hozott át a trianoni határon Szegedre. Most csak negyvenegy menekült érkezett, de talán ez az érkezés és ez a fogadtatás volt a legmeghatóbb, a legszomorúbb. Az állomáson a reggeli szürkületben megjelent a Magyar Filmiroda hatalmas autója, a tetejére szerelt hang- és filmfelvevő készülékekkel. A nagy vörös autó bement a peronra és ott állt meg a sinek között, hogy felvételeket készíthessen a világhíradó számára és a hangos film útján vigye szét az egész világon a trianoni borzalmak és jogtalanságok megdöbbentő jeleneteit.

Himnusz

A vonat pontosan érkezett meg, hét óra tizenöt perckor. A pályaudvaron egyetemi hallgatók sorakoztak fel, hogy a menekültek segítségére legyenek. A város hatóságát dr. Ke-

menesy Tibor népjóléti tanácsnok, a rendőrhatalóságot dr. Buócz Béla főkapitányhelyettes képviselte. Amikor megállt a vonat és kiszálltak a kiüldözöttek, az egyetemi hallgatók élénkelték a Himnusz.

Leírhatatlan jelenetek játszódtak le a rég hallott magyar imádság hatására. A sápadt, fáradt arcok kigyulladtak, a szemekből patakzott a könny, az asszonyok hangos zokogása vegyült az akkordokba, a kis apróságok pedig — most is nagyon sok gyerek érkezett a menekültekkel — tágrapattant szemmel bámulták a nagyok könnyes megindultságát.

A Himnusz után az egyetemi hallgatók sora megbomlott és a lelkes fiatal emberek szolgálatkészen indultak a sinek közé rakott batyukhoz, amikor a menekültek közül előlépett egy férfi és zokogástól el-el fuló hangon beszélni kezdett.

— Nem a fájdalomtól sírok — mondotta szakadozott mondatokban —, hanem az öröm-

Fűtőn dorogi sajtolt koksszal
a legjobban bevált
Nagy hőértékű, tisztá és gazdaságos.
BACH Szent István térs. Telefon 11-26.